

ใบงานที่ 11

ขาอินพุต/เอาต์พุต GPIO

จุดประสงค์การเรียนรู้

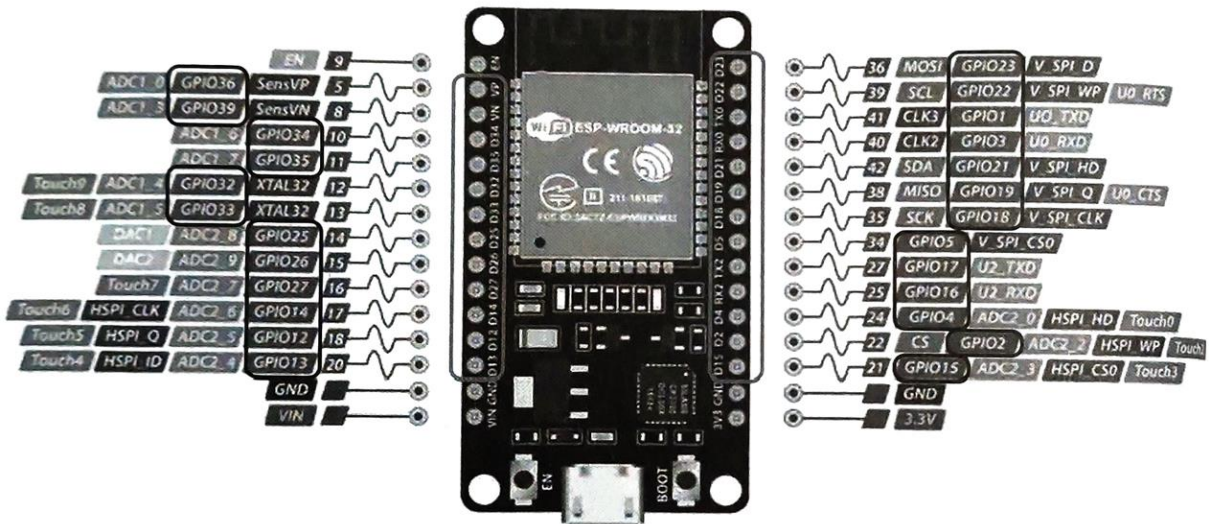
1. ศึกษาการเปิด/ปิดหลอดไฟ LED
2. ศึกษาการเปิด/ปิดหลอดไฟ LED ด้วยปุ่มสวิตช์

เครื่องมือและอุปกรณ์การทดลอง

1. เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์
2. บอร์ด NodeMCU ESP32
3. โปรแกรมการทดลอง
4. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับทดลอง

ขาอินพุต/เอาต์พุตเนกประสงค์ GPIO

GPIO หรือ General Purpose Input Output เป็นขาที่เอาไว้เชื่อมต่อกับอุปกรณ์อินพุต/เอาต์พุต (I/O) ต่างๆ มีคุณสมบัติพิเศษคือ สามารถเขียนโค้ดคำสั่งเพื่อกำหนดให้ขาที่ต้องการ มีสถานะการทำงานเป็นอินพุต หรือเอาต์พุตก็ได้ เช่น เมื่อต่อเซ็นเซอร์เข้ากับขา 5 ก็แค่เขียนโค้ดสั่งให้ขา 5 มีสถานะเป็นอินพุตเพื่อรับค่าจาก เซ็นเซอร์เข้ามา หรือที่ตำแหน่งขาเดียวกันจะเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟ LED เพื่อแสดงผล ก็สามารถเขียนโค้ดสั่งให้ขา มีสถานะเป็นเอาต์พุตได้ ด้วยคุณสมบัติพิเศษนี้จึงเป็นที่มาของชื่อเรียก ขาอินพุต/เอาต์พุตเนกประสงค์ นั่นเอง

สำหรับ NodeMCU ESP32 หรือ ESP-WROOM-32 บนบอร์ดจะมีขา GPIO อยู่ทั้งสิ้น 25 ขา ที่ซึ่งในแต่ละขาจะถูกใช้เป็นช่องทางสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ให้กับอุปกรณ์อื่นๆ ร่วมด้วย ดังรูป ในส่วนของการอ้างอิงตำแหน่งขาเวลาเขียนโค้ดโปรแกรม จะใช้วิธีระบุเป็นตัวเลขต่อท้ายของตำแหน่งขา GPIO โดยดูจากผังไดอะแกรม Pinout ของบอร์ด เช่น 0, 1, 2, 3,.. ยกตัวอย่าง pinMode(5, INPUT) ซึ่งจากรูปจะเห็นว่าที่ขา D5 ทั้ง 5 และ GPIO5 ก็คือตำแหน่งขาเดียวกันนั่นเอง (แตกต่างจากบอร์ด NodeMCU ESP8266 ที่สามารถจะระบุเป็น ตำแหน่งขา Digital ที่พิมพ์กำกับไว้ที่ขาบนบอร์ด เช่น D1, D2, D3, ... ได้ด้วย แต่ตัวเลขที่ระบุจะไม่ตรงกันกับ ตัวเลขต่อท้ายของตำแหน่งขา GPIO)

NOTE

ขา GPIO ของบอร์ด ESP-WROOM-32 จะมีจำนวนทั้งสิ้น 25 ขา แบ่งออกเป็น
 -Input Only Pins หรือขาที่จะยอมให้ถูกกำหนดสถานะเป็นอินพุตได้เท่านั้นอยู่ 4 ขา คือ

GPIO34,GPIO35, GPIO36 และ GPIO39

-Pins with internal Pull-up หรือขาที่มีการต่อ Pull-up Resistor ไว้ภายใน เวลาจะเรียกใช้ก็เพียง
 แต่กำหนดสถานะของขา INPUT ให้เป็น INPUT_PULLUP มีอยู่ 8 ขา คือ GPIO14, GPIO16, GPIO17,
 GPIO18, GPIO19, GPIO21, GPIO22 และ GPIO23

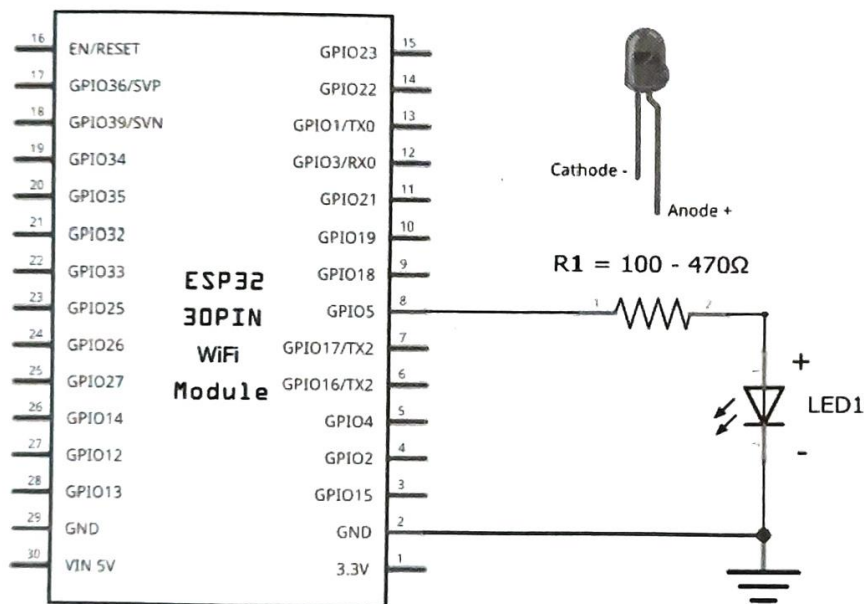
-Pins without internal Pull-up หรือขาที่ไม่ได้ต่อ Pull-up Resistor ไว้ภายใน เวลาจะทำ Pull-
 up ให้กับขา จึงต้องต่อ Pull-up Resistor ไว้ภายนอก ดังตัวอย่างในเนื้อหาของการต่อวงจร แบบ Pull-up ที่
 ได้อธิบายไว้ในบทที่ 4 มีอยู่ 6 ขา คือ GPIO13, GPIO25, GPIO26, GPIO27,GPIO32 และ GPIO33

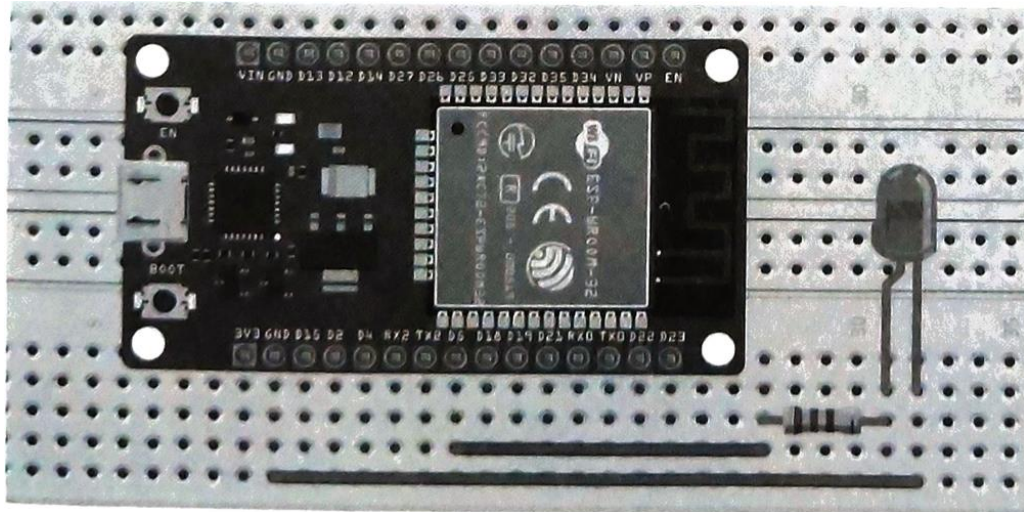
การทดลองที่ 1 การเปิด/ปิดหลอดไฟ LED (Digital Output)

อุปกรณ์ในการทดลอง

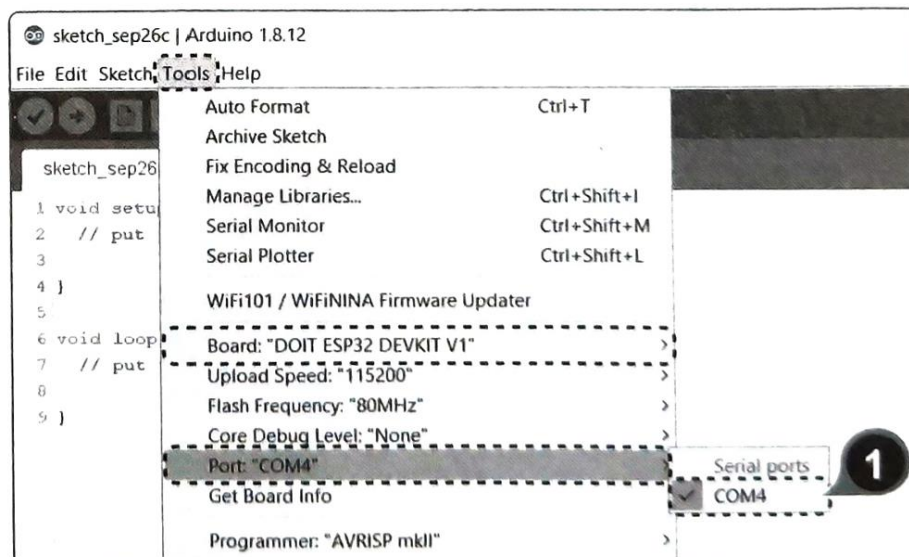
- 1.บอร์ด NodeMCU ESP32
- 2.หลอดไฟ LED
- 3.ตัวต้านทาน (Resistor)
- 4.แผงต่อวงจร
- 5.สายไฟต่อวงจร

ประกอบวงจรตามรูป

1. หลังจากเชื่อมต่อบอร์ดเข้ากับ คอมพิวเตอร์ เปิด Arduino IDE แล้วไปที่เมนู Tools เลือก บอร์ด (Board) และ พอร์ต (Port) ให้ตรงกับที่ใช้งาน

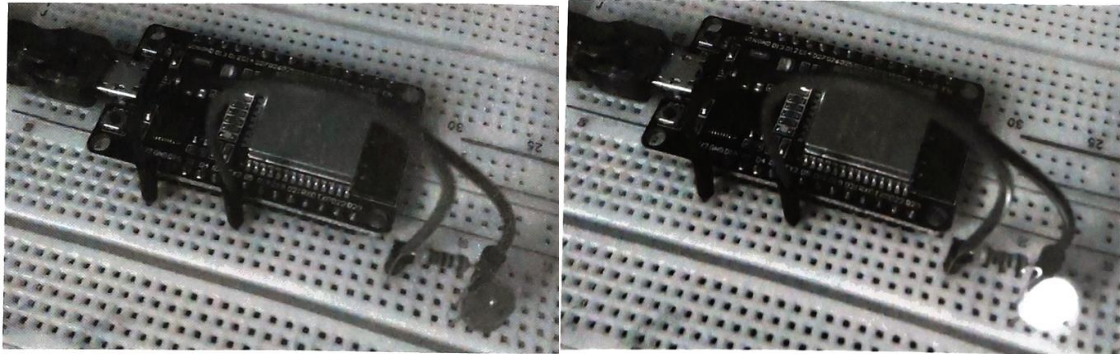
2. จากนั้นเปิดตัวอย่างโค้ดโปรแกรม Blink ขึ้นมา แล้วแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งดังนี้ (การอ้างอิงตำแหน่งขาจะใช้วิธีกำหนดตัวเลขขา GPIO)

```

void setup() {
  pinMode(5, OUTPUT);           //กำหนดให้ขา D5/GPIO5 เป็น Output
}

void loop() {
  digitalWrite(5, HIGH);       //กำหนดให้ Output ที่ขา D5/GPIO5 เป็น HIGH หลอดไฟติด
  delay(1000);                 //หน่วงรอเป็นเวลา 1 วินาที
  digitalWrite(5, LOW);        //กำหนดให้ Output ที่ขา D5/GPIO5 เป็น LOW หลอดไฟดับ
  delay(1000);                 //หน่วงรอเป็นเวลา 1 วินาที
}
    
```

- 3. คลิกปุ่ม โปรแกรม Upload เพื่ออัปโหลด
- 4. ผลลัพธ์ที่ได้คือ จะเห็นหลอดไฟ LED ติด..ดับ...ติด..ดับ สลับกันไปเรื่อยๆ จนกว่าจะหยุดจ่ายไฟ

บันทึกผลการทดลอง

.....

.....

.....

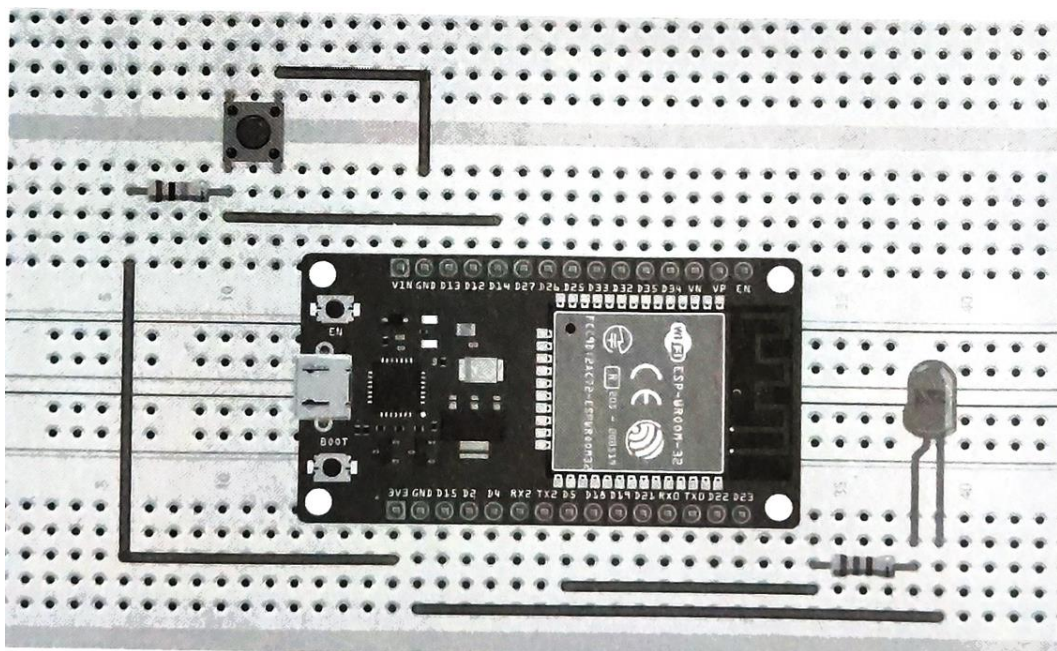
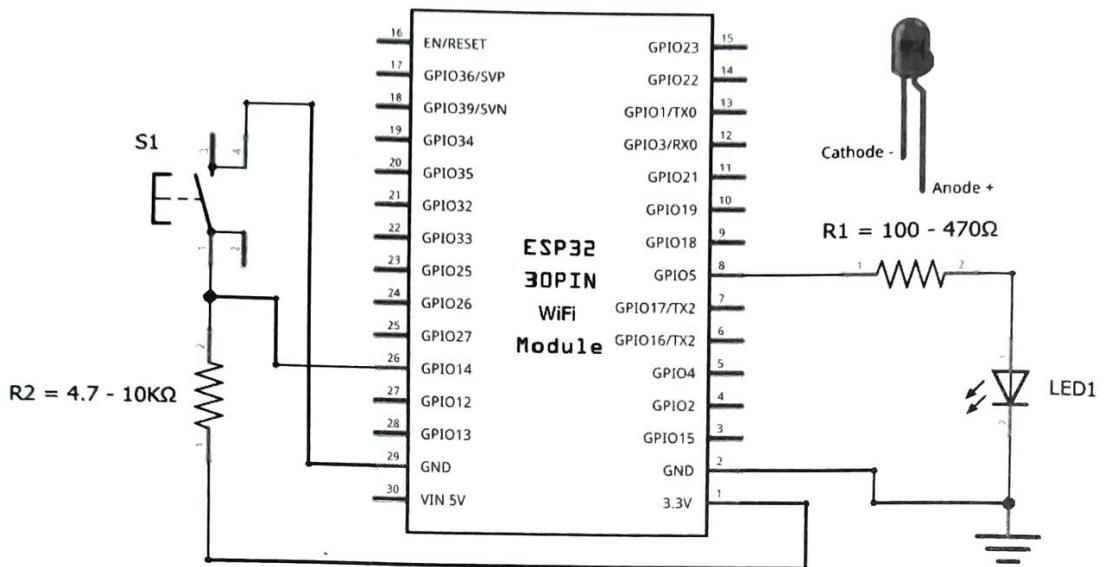
.....

การทดลองที่ 2 การเปิด/ปิดหลอดไฟ LED ด้วยปุ่มสวิตช์ (Digital Input)

อุปกรณ์ในการทดลอง

- 1.บอร์ด NodeMCU ESP32
- 2.หลอดไฟ LED
- 3.ตัวต้านทาน (Resistor)
- 4.สวิตช์กดติดปล่อยดับ
- 5.แผงต่อวงจร
- 6.สายไฟต่อวงจร

ประกอบวงจรตามรูป

1. ให้นำโค้ดโปรแกรมจากการทดลองที่ 1 มาแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งดังนี้
2. คลิกปุ่ม Upload เพื่ออัปโหลดโปรแกรม

```

void setup() {
  pinMode(14, INPUT);           //กำหนดให้ขา GPIO14 หรือ D14 เป็น Input
  pinMode(5, OUTPUT);          //กำหนดให้ขา GPIO5 หรือ D5 เป็น Output
}

void loop() {
  int buttonStatus = digitalRead(14); //อ่านค่าสถานะสวิตช์ที่เป็นดิจิตอล 0 หรือ 1 จากขา Input
  if (buttonStatus == 0) {         //ตรวจสอบสถานะสวิตช์ ถ้าเป็น 0 หรือ LOW (สวิตช์ถูกกด)
    digitalWrite(5, HIGH);        //กำหนดให้ Output ที่ขา GPIO5 เป็น HIGH หลอดไฟติด
  } else {                         //แต่ถ้าไม่ หรือนอกเหนือจากเงื่อนไขที่กล่าวมา
    digitalWrite(5, LOW);         //กำหนดให้ Output ที่ขา GPIO5 เป็น LOW หลอดไฟดับ
  }
  delay(100);                     //หน่วงรอเป็นเวลา 0.1 วินาที ในแต่ละรอบคำสั่ง
                                   //เพื่อให้ตอบสนองต่อการกดได้รวดเร็ว
}

```

3. ผลลัพธ์ที่ได้คือ เมื่อกดปุ่มสวิตช์ หลอดไฟ LED จะติด และถ้าปล่อย หลอดไฟก็จะดับ

บันทึกผลการทดลอง

.....

.....

.....

.....

สรุปผลการทดลอง

.....

.....

.....

.....